

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ షష్ఠస్కంధే తృతీయోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ షష్టస్కంధే తృతీయోఽధ్యాయః ॥

రాజోవాచ

నిశమ్య దేవః స్వభటోపవర్ణితం

ప్రత్యాహ కిం తాన్ ప్రతి ధర్మరాజః ।

ఏవం హతాఙ్గో విహతాన్మురారే -

ర్నైదేశికైర్యస్య వశే జనోఽయం ॥ 1 ॥

యమస్య దేవస్య న దండభంగః

కుతశ్చనర్షే శ్రుతపూర్వ ఆసీత్ ।

ఏతన్మునే వృశ్చతి లోకసంశయం

న హి త్వదన్య ఇతి మే వినిశ్చితం ॥ 2 ॥

శ్రీశుక ఉవాచ

భగవత్పురుషై రాజన్ యామ్యాః ప్రతిహతోద్యమాః ।

పతిం విజ్ఞాపయామాసుర్యమం సంయమనీపతిం ॥ 3 ॥

యమదూతా ఊచుః

కతి సంతీహ శాస్తారో జీవలోకస్య వై ప్రభో ।

త్రైవిధ్యం కుర్వతః కర్మ ఫలాభివ్యక్తిహేతవః ॥ 4 ॥

యది స్యుర్బహవో లోకే శాస్తారో దండధారిణః ।

కస్య స్యాతాం న వా కస్య మృత్యుశ్చామృతమేవ వా ॥ 5 ॥

కింతు శాస్త్రబహుత్వే స్యాద్భూహూనామిహ కర్మిణాం |
శాస్త్రత్వముపచారో హి యథా మండలవర్తినాం || 6 ||

అతస్త్యమేకో భూతానాం సేశ్వరాణామధీశ్వరః |
శాస్త్రా దండధరో నృణాం శుభాశుభవివేచనః || 7 ||

తస్య తే విహతో దండో న లోకే వర్తతేఽధునా |
చతుర్భిరద్భుతైః సిద్ధైరాజ్ఞా తే విప్రలంభితా || 8 ||

నీయమానం తవాదేశాదస్మాభిర్యాతనాగృహాన్ |
వ్యమోచయన్ పాతకినం ఛిత్త్వా పాశాన్ ప్రసహ్య తే || 9 ||

తాంస్తే వేదితుమిచ్ఛామో యది నో మన్యసే క్షమం |
నారాయణేత్యభిహితే మా భైరిత్యాయయుర్ద్వ్యుతం || 10 ||

శ్రీశుక ఉవాచ
ఇతి దేవః స ఆపుష్టః ప్రజాసంయమనో యమః |
ప్రీతః స్వదూతాన్ ప్రత్యాహ స్మరన్ పాదాంబుజం హరేః || 11 ||

యమ ఉవాచ
పరో మదన్యో జగతస్తస్థుషశ్చ
ఓతం ప్రోతం పటవద్యత్ర విశ్వం |
యదంశతోఽస్య స్థితిజన్మనాశా
నస్యోతవద్ యస్య వశే చ లోకః || 12 ||

యో నామభిర్వాచి జనాన్నిజాయాం
బధ్నాతి తంత్ర్యామివ దామభిర్గాః |
యస్మై బలిం త ఇమే నామకర్మ -
నిబంధబద్ధాశ్చకితా వహంతి || 13 ||

అహం మహేంద్రో నిర్మతిః ప్రచేతాః
 సోమోఽగ్నిరీశః పవనోఽర్కో విరించః |
 ఆదిత్యవిశ్వే వసవోఽథ సాధ్యా
 మరుద్గణా రుద్రగణాః ససిద్ధాః || 14 ||

అన్యే చ యే విశ్వసృజోఽమరేశా
 భృగ్వాదయోఽస్పృష్టరజస్తమస్కాః |
 యస్యేహితం న విదుః స్పృష్టమాయాః
 సత్త్వప్రధానా అపి కిం తతోఽన్యే || 15 ||

యం వై న గోభిర్మనసాసుభిర్వా
 హృదా గిరా వాసుభృతో విచక్షతే |
 ఆత్మానమంతర్హృది సంతమాత్మనాం
 చక్షుర్యధైవాకృతయస్తతః పరం || 16 ||

తస్యాత్మతంత్రస్య హరేరధీశితుః
 పరస్య మాయాధిపతేర్మహాత్మనః |
 ప్రాయేణ దూతా ఇహ వై మనోహరా -
 శ్చరంతి తద్రూపగుణస్వభావాః || 17 ||

భూతాని విష్ణోః సురపూజితాని
 దుర్దర్శలింగాని మహద్భూతాని |
 రక్షంతి తద్భక్తిమతః పరేభ్యో
 మత్తశ్చ మర్త్యానథ సర్వతశ్చ || 18 ||

ధర్మం తు సాక్షాద్భగవత్ప్రణీతం
 న వై విదుర్యషయో నాపి దేవాః |
 న సిద్ధముఖ్యా అసురా మనుష్యాః
 కుతశ్చ విద్యాధరచారణాదయః || 19 ||

స్వయంభూర్నారదః శంభుః కుమారః కపిలో మనుః |
ప్రహ్లాదో జనకో భీష్మో బలిరైవయాసకిర్వయం || 20 ||

ద్వాదశైతే విజానీమో ధర్మం భాగవతం భటాః |
గుహ్యం విశుద్ధం దుర్బోధం యం జ్ఞాత్వామృతమశ్నుతే || 21 ||

ఏతావానేవ లోకేఽస్మిన్ పుంసాం ధర్మః పరః స్మృతః |
భక్తియోగో భగవతి తన్నామగ్రహణాదిభిః || 22 ||

నామోచ్ఛారణమాహాత్మ్యం హరేః పశ్యత పుత్రకాః |
అజామిలోఽపి యేనైవ మృత్యుపాశాదముచ్యత || 23 ||

ఏతావతాలమఘనిర్హరణాయ పుంసాం
సంకీర్తనం భగవతో గుణకర్మనామ్నాం |
విక్రశ్య పుత్రమఘవాన్ యదజామిలోఽపి
నారాయణేతి మ్రియమాణ ఇయాయ ముక్తిం || 24 ||

ప్రాయేణ వేద తదిదం న మహాజనోఽయం
దేవ్యా విమోహితమతిర్భత మాయయాలం |
త్రయ్యాం జడీకృతమతిర్మధుపుష్పితాయాం
వైతానికే మహతి కర్మణి యుజ్యమానః || 25 ||

ఏవం విమృశ్య సుధియో భగవత్యనంతే
సర్వాత్మనా విదధతే ఖలు భావయోగం |
తే మే న దండమర్హంత్యథ యద్యమీషాం
స్యాత్ పాతకం తదపి హంతురుగాయవాదః || 26 ||

తే దేవసిద్ధపరిగీతపవిత్రగాథా
యే సాధవః సమదృశో భగవత్ప్రపన్నాః |

తాన్ నోపసీదత హరేర్గదయాభిగుప్తాన్
నైషాం వయం న చ వయః ప్రభవామ దండే || 27 ||

తానానయధ్వమసతో విముఖాన్ ముకుంద -
పాదారవిందమకరందరసాదజస్తం |
నిష్కించనైః పరమహంసకులై రసజ్జై -
ర్జుష్టాద్ గృహే నిరయవర్తమాని బద్ధతృష్ణాన్ || 28 ||

జిహ్వో న వక్తి భగవద్గుణనామధేయం
చేతశ్చ న స్మరతి తచ్చరణారవిందం |
కృష్ణాయ నో నమతి యచ్ఛిర ఏకదాపి
తానానయధ్వమసతోఽకృతవిష్ణుకృత్యాన్ || 29 ||

తత్ క్షమ్యతాం స భగవాన్ పురుషః పురాణో
నారాయణః స్వపురుషైర్యదసత్కృతం నః |
స్వానామహో న విదుషాం రచితాంజలీనాం
క్షాంతిర్గరీయసి నమః పురుషాయ భూమ్నే || 30 ||

తస్మాత్ సంకీర్తనం విష్ణోర్జగన్మంగలమంహసాం |
మహతామపి కౌరవ్య విద్వైకాంతికనిష్కృతిం || 31 ||

శృణ్వతాం గృణతాం వీర్యాణ్యుద్దామాని హరేర్ముహుః |
యథా సుజాతయా భక్త్యా శుద్ధ్యేన్నాత్మా వ్రతాదిభిః || 32 ||

కృష్ణాంఘ్రిపద్మమధులిణ్ న పునర్విసృష్ట -
మాయాగుణేషు రమతే వృజినావహేషు |
అన్యస్తు కామహత ఆత్మరజః ప్రమార్ష -
మీహేత కర్మ యత ఏవ రజః పునః స్యాత్ || 33 ||

ఇత్థం స్వభర్తృగదితం భగవన్మహిత్వం
 సంస్మృత్య విస్మితధియో యమకింకరాస్తే ।
 నైవాచ్యుతాశ్రయజనం ప్రతి శంకమానా
 ద్రష్టుం చ బిభ్యతి తతః ప్రభృతి స్మ రాజన్ ॥ 34 ॥

ఇతిహాసమిమం గుహ్యం భగవాన్ కుంభసంభవః ।
 కథయామాస మలయ ఆసీన్ హరిమర్చయన్ ॥ 35 ॥

॥ ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
 షష్ఠస్కంధే యమపురుషసంవాదే తృతీయోఽధ్యాయః ॥